

Siloe

Zborový list

Ročník XV.

Jún 2016

Časopis Evanjelického a. v. cirkevného zboru Levice

Zlatica Oravcová: ZÁCHRANA V JEŽIŠOVI

*Keď zabolia ťa tvrdé slová
a srdce rania ako biče
Staré rany sa jatria znova,
Ty vlastnosti maj holubičie! –
Keď tvrdosť ľudská zasiahne ťa
Ako päť rovno do duše,
Slzy ťa vo dne, v noci sýtia,
Hľad', by ti pokoj neušiel! –
Keď krivda žhavá ohňom páli
A nikde nemáš priateľa,
Hľad', aby ti duša v každom žiali
Odpúšťať všetkým vedela! –
Keď sklamanie zas horké blyny
Ťa pripravujú o spánok,
Pamätaj, tu je Dobrý, Verný,
Pán pánov, Boží Baránok! –
Keď zaplaví ťa v utrpení
A smútku príval storaký,*

*Pán Ježiš žial' na radosť mení
A láskou robí zázraky! –
Keď nesieš bremä mnohých
hriechov,
Obrovskú ťarchu svojich vín,
Keď umáraš sa bezútechou,
Zachrániť chce ťa Boží Syn! –
Za všetkých trpel na Golgote,
Kajúcich spasí Boh náš, Kráľ,
S Ním života má večný podiel,
Kto sa Mu s láskou odovzdal!*

Ef 5,27

***Postavil si cirkev slávnou,
bez poškvvrny, bez vrásky a bez
čohokol'vek podobného, ale aby
bola svätá a bez úhony.***

Pán Boh si založil svoju cirkev, ktorej je hlavou a ktorú si sám spravuje. Preto nás veľmi bolí, keď sa rôzne kauzy dejú v cirkvi. Môžeme ich rozoberať, hnevať sa a posudzovať. Uvedomiť si však musíme, že sme všetci kresťania v centre duchovnej bitky. Každý sa nachádzame v terči, do ktorého diabol strieľa svoje ohnivé pekelné šípy, aby nám vieru znechutil, udupal a zničil. Pritom každý kňaz, senior a biskup spolu so svojimi rodinami sa nachádzajú uprostred čierneho terča. Pretože keď sa diabol dostane ku niektorému z nich, rozbije mu rodinu, zničí povesť, potom destabilizuje cirkevný zbor, seniorát, či cirkev.

Martin Luther hovorí: „A tak, keď vidíš neučených a nešikovných biskupov, farárov či mníchov, nemáš nadávať, súdiť a ohovárať, ale pozeráť sa na nich ako na hroznú Božiu ranu, ktorou teba a nás všetkých trestá za to, že sme sa nemodlili Otčenáš a nežiadali Boha o náš každodenný chlieb. Lebo keby sme sa správne modlili Otčenáš a za náš každodenný chlieb, určite by nás Boh správne vypočul a dal nám šikovných a učených du-

chovných. Je to omnoho viac naša vina, ako ich“.

Možno mnohými kauzami v cirkvi nám chce Pán Boh ukázať, aby sme sa horlivo, pravidelne modlili za svojich duchovných vodcov. Ja si uvedomujem, že bez vašich modlitieb za mňa a moju rodinu by som toho veľa nevykonal. Budem Vám vďačný, ak aj naďalej ma budete niešť na svojich modlitbách. Zároveň Vás povzbudzujem, aby ste sa modlili za všetky kauzy a problémy. Modlite sa za všetkých ostatných kňazov, seniorov a biskupov. Vyvyšujte sväté meno Ježiš nad každým problémom. Pokiaľ On uvidí, že nám ide o podstatu viery, rád naše modlitby vypočuje a diablove šípy urazí. Nesme aj jedny druhých na svojich modlitbách, pretože veľa zmôže modlitba spravodlivého. Nech sa tak medzi nami stane.

MODLITBA:

Pane Ježiši, Ty si si založil cirkev, aby bola svätá, čistá a živá. Vidíme, ako ju diabol chce zničiť, ale my máme Tvoje zaslúbenie, že ju brány pekelné nepremôžu. Prosíme za všetky problémy, aby si ich Ty vyriešil. Ochraňuj a veď všetkých našich duchovných predstaviteľov. Uhas diablov pekelný plameň a formuj nás ako Tvoju cirkev, Tvoje telo, aby bola slávnou, bez poškvvrny, bez vrásky a bez čohokol'vek podobného. AMEN.

Dr. Joel Conlee: OSAMELÁ CHALUPA NA ALIJAŠKE

Tento skutočný príbeh, ktorý mi vyrozprával sám jeho hrdina, sa začína v americkom štáte Iowa. Tu žil farmár, ktorý sa volal J. Conlee. Bol otcom dvanástich detí – šiestich chlapcov a šiestich dievčat, ktoré mali všetky predpoklady, aby z nich vyrástli dobrí občania.

Niektoré z nich boli už dospelé. Jeden zo synov sa stal právnikom a druhý lekárom. Iný bol zasa profesorom na jednom seminári. Keď prišlo na svet dieťa, o ktorom tu hovoríme, otec a matka urobili to, čo so všetkými ostatnými svojimi deťmi: zasvätili ho Pánovi. Za jeho chlapčenských rokov matka hovorievala: „Dúfam, že môj chlapec Joe bude kazateľom evanjelia tak, ako sú aj jeho dvaja bratia“.

Roky plynuli a Joe bol dobrým chlapcom a šíril dobré meno rodiny. Jedného dňa, keď končil strednú školu, prišiel za ním otec a spýtal sa ho: „Joe, už si sa rozhodol, čím budeš?“

„Áno otče,“ povedal Joe. „Osnovy, ktoré som na škole sledoval, mi dávajú vyhliadku na to, aby som sa stal stavbárom. Myslím, že sa stanem stavebným inžinierom.“

Na otcovej tvári sa usadil obláčik sklamania, keď odpovedal: „Je mi to ľúto. Dúfali sme, že sa staneš

kazateľom. Si si istý, že si nepočul hlas Pánov?“

Odpovedal, že sa za to bude modliť. Po dvoch týždňoch sa vrátil k svojmu otcovi a povedal: „Otče, rozhodol som sa, stanem sa kazateľom.“ Otec ho objal a povedal mu, že ho pošle na univerzitu v Iowe.

Keď vyštudoval na univerzite a dostal svoj titul, odišiel na trojročné štúdium na odbornú školu vo Ft. Dodge, aby sa tam pripravoval na službu kazateľa. Raz mu jeden z jeho profesorov povedal: „Viete, je veľa povery primiešanej k tomu, čo sme pôvodne verili. Počul som prezidenta školy hovoriť, že patríte medzi najbystrejších študentov, akých tu máme. Dobre si to všetko zvážte. Preštudujte si niektorých autorov. Mám na mysli Darwina, Renana a Huxleya – každý z nich bol filozofom.“

Keď Joe Conlee absolvoval túto školu, odohrávala sa bitka medzi rozumom a vierou. A rozum zvíťazil.

Prijal pastorát v malom zbore v Iowe. Tam sa aj oženil so skvelým veriacim dievčaťom, dcérou kazateľa zo susedného mesta. Po troch rokoch, vďaka svojmu priateľstvu s biskupom, bol preložený do iného zboru v Californii. Tam strávil dva

roky. Ale boli to roky, počas ktorých vo svojej duši bojoval veľký boj. V ľudskom vnútri prebiehajú často väčšie boje než aké boli kedy vybojované na historických miestach – na bojiskách Gettysburgu, na Marne alebo hocikde inde.

Bol mu udelený doktorát teológie. A tak teraz napredoval vo svojich ambíciách ako kazateľ. Ale počas týchto rokov sa trvalo ponáral do modernizmu a aj Písmo sväté posudzoval z modernistického uhla

pohľadu. Vysvetľoval Bibliu nie zo stanoviska viery, ale rozumu a intelektualizmu. Hovorili mu, že ak má byť vyvážený, musí vidieť obe stránky veci a nemal by sa nechať unášať emóciami v kresťanstve. Celoamerická konferencia v Los Angeles a biskup mu blahoželali k jeho vynikajúcej práci a on sa stal pastorm v jednom z najväčších zborov na tichomorskom pobreží.

(pokračovanie na budúce)

Spracoval Martin Riecky

Celý svet múdro riadiš, Bože sám...

Bratia a sestry, rada by som Vás všetkých povzbudila, aby ste využívali svoje dary, ktorými ste boli obdarení, aj na pôde cirkevného zboru a pôsobili ako dobrovoľníci.

Niekoľko týždňov som sa spolu s Jurajom Uhrinčatom a Helenkou Rehákovou zúčastnila stretnutia s klientmi sociálneho zariadenia v Krškanoch.

Samozrejme, zo začiatku to asi bolo zo zvedavosti, no dostala som takú facku, ktorá zaboľela oveľa viac ako skutočné zaucho – teraz tvrdím, že dnes už sa na tieto stretnutia doslova teším, a môžem zodpovedne zo skúsenosti povedať, že vôbec neľutujem.

Skupinka sa na nás už veľmi teší, keď ešte len prichádzame a napriek tomu, že pracujú na svojich zamestnaniach, sprevádzajú nás

hlasné vety: „Už idú, už sú tu!“

Chlapci radi spievajú, vystupujú, krátim im dlhý čas rôznymi aktivitami a nesmeli si dovoliť tvrdiť, že čas s nami strávený je pre nich požehnaný, ale rovnako je veľkým požehnaním aj pre nás (a verím, že aj pre ich sestričky a vychovávateľov, ktorí si aspoň chvíľu vydýchnu od práce). Ak by sme prestali navštevovať týchto klientov asi by sme ich hlboko sklamaní. Sklamaní by sme boli aj my. Musím priznať, že toto dobrovoľníctvo obohacuje a mení aj mňa samú a verím, že nepriamo mení a motivuje aj klientov. Práve preto tvrdím, že všetko na tomto svete, čo sa deje v mene nášho nebeského Otca má zmysel, preto si dovoľím citovať časť piesne 628: „Celý svet múdro riadiš, Bože sám...“

Gabriela Lačná

Zachránený kostol

Pri vchode do evanjelického chrámu v Devičanoch (pôvodne PRANDORF) visí pamätná tabuľa, na ktorej je napísané: „Tu na tomto mieste barón Helenbach Anna Mária hrdinským spôsobom zachránila chrám tento Boží od zaujatia r. k. 19. 6. 1776. Pamiatku jej žehná zbor ev. prandorfský. Hrad prepevný jest Pán Buh náš.“

Udalosť pred 240 rokov, kedy v časoch protireformácie bol vážne ohrozený prandorfský evanjelický chrám, žije v myšliach a srdciach evanjelikov v Devičanoch dodnes. Táto udalosť sa podáva z generácie na generáciu aj vďaka Žigmundovi Holéczyemu, ktorý túto udalosť oživil v príbehu „Preťatý kľúč“.

Ž. Holéczy pôsobil v evanjelickom zbore prandorfskom ako farár od r. 1900 až do svojej smrti 15. apríla 1937, kedy zomrel vo veku 70 rokov. Bol veľkým historikom, písal historické príbehy, nábožné piesne a modlitby.

Vlastníkmi prandorfských majetkov boli v tom čase Helenbachovci, ktorí vlastnili tiež veľa majetkov na Honte. Zakladateľom rodu Helenbachovcov bol barón Ján Bohumil Helenbach z Banskej Štiavnice, pôvodne lekár. Z troch synov Jána Helenbacha hospodáril na majetkoch jeho syn Juraj Ondrej a po ňom Jurajov syn barón Ka-

rol Helenbach, ktorý sa so svojou manželkou Annou Máriou Helenbachochovou, rodenou Jánokyovou usadil v kaštieli v osade Svätý Kríž pri Novej Vsi, dnes Novej Dedine. Ostatní Helenbachovci sa usadili v kaštieloch v Horných Semerovciach v Honte a v Obsolovciach v Nitrianskej stolici.

Helenbachovci boli pôvodne Nemci – evanjelici. Boli ochrancami a podporovateľmi evanjelickej cirkvi v Devičanoch, kde požívali náležitú úctu obyvateľov. Kostol v Devičanoch bol pre nich najbližším svätostánkom ev. a. v. cirkvi, preto mu ako jeho patróni venovali veľkú pozornosť. Karol Helebach zomrel pomerne mladý, vo veku 47 rokov. Po jeho smrti hospodárila na majetkoch jeho manželka Anna Mária, ktorá bola patrónkou evanjelickej cirkvi a. v. v Devičanoch. Svoju oddanosť k cirkvi dokázala dňa 19. júna 1776, kedy sa katolíci z Novej Vsi a Pukanca rozhodli privlastniť si evanjelický chrám Boží pre katolícku cirkev. Tento chrám bol novopostavený - cirkevníci si ho začali stavať v roku 1775, pretože starý chrám bol malý, nevyhovujúci. Za výdatnej finančnej pomoci Helenbachovcov bol chrám dokončený v roku 1776. Hneď po jeho výstavbe prišli do Prandorfa dve procesie a to procesia katolíkov z Novej Vsi na čele s pátrom Alexandrom Hančokom a tiež procesia z Pukanca s cieľom odobrať

chrám pre katolícku cirkev.

Prandorfskí cirkevníci, vyzbrojení vidlami, cepami, kosami a drúkmi sa zhromaždili pred kostolom odhodlaní za každú cenu ubrániť svoj chrám. K bitke a krviprelievaniu však nedošlo vďaka hrdinskému postoju A. M. Helenbachovej, ktorá na koni predbehla procesiu z Novej Vsi a vyzbrojená šablou, dvoma pištoľami a korbáčom pricválala ku kostolu a zabránila vstupu katolíkov do kostola. Postavila sa k hlavným chrámovým dverám, vyťahla šablú a pretlačila ňou kľúč chrámových dverí so slovami: „Kto sa opováži vkročiť do tohto chrámu, odskočí mu hlava tak, ako hlava tohto kľúča“. Keď páter Hančok a ostatní účastníci procesie videli rozhnevanú grófkú a vyzbrojených cirkevníkov, odstúpili od svojho úmyslu a vrátili sa domov. Nábožný ľud prandorfský sa potom modlil a spieval nábožné piesne. Stretnutie sa skončilo hymnou Hrad prepevný jest Pán Bůh náš.

Portrét A. M. Helenbachovej visí v devičianskom chráme. Na ňom A. M. Helenbachová drží v pravej ruke vetvičku s menami svojich siedmich detí, z ktorých sa, žiaľ, dospelého veku dožila iba dcéra Františka, ostatné pomreli v detskom veku. Grófká A. M. Helenbachová svoj život dožila u svojej dcéry Františky v kaštieli v Horných Semerovciach a tam je

aj pochovaná.

V jedno nedeľné odpoľudnie sme sa s mojimi dcérami vybrali na Svätokrížsky majer pozrieť sa, ako v súčasnej dobe vyzerá Helenbachovská kúria, kde v kaštieli bývala grófká A. M. Helenbachová. Je to celkom blízko. Keď ideme od Levíc smerom na Gondovo a Pukanec, v Novej Dedine odbočíme doprava. Dostaneme sa na nenápadnú cestičku, po ktorej sa dá ísť autom až ku kaštielu. Nevel'ký kaštieľ vlastnila obec Nová Dedina, ktorá ho predala.

V súčasnej dobe je vo vlastníctve švajčiarskeho občana, ktorý ho dal dosť slušne zrekonštruovať. Takže exteriér je pekný, ale park okolo neho je úplne zanedbaný. Všetko je ohradené drôtovou ohradou a strážené kamerovým systémom. Dovnútra sme sa nedostali, takže sme nevideli ani interiér kaštiela, ani hospodárske budovy a stajne. Dozvedela som sa, že súčasný vlastník ho chce predať. Navštívili sme aj kaštieľ v Horných Semerovciach, ale boli sme sklamané. Kaštieľ je síce obrovský, ale úplne schátraný, niektoré časti sa rúcajú, takže dovnútra ísť je nebezpečné. Veľký park okolo neho je zanedbaný. Keď sme sa obyvatel'ov pýtali, kde je hrobka Helenbachovcov, dozvedeli sme sa, že je to dosť vzdialené – v hore. Cesta je viditeľná, ale pre auto neschodná. Hrobka stojí, nie je zbúraná, ale

vraj bola vykradnutá. Pretože sa už schyľovalo k večeru, nechceli sme riskovať a vrátili sme sa domov.

Napriek súčasnému stavu pamiatok sme sa na chvíľu pre-

niesli v mysliach do dávnych čias. Aj z týchto starých budov dýchol na nás duch histórie a zaspomínali sme si na vzácných ľudí – oddaných evanjelikov.

Zuzana Križanová

Všetci radi spomíname

Všetci radi spomíname dávné časy našej mladosti. Rada by som sa s Vami podelila o zážitky z Turca.

V duchu sa vraciam naspäť o 70 rokov. Vystúpila som s rodičmi z osobného vlaku vo Vrútkach, čo nás viedol do železničnej stanice v (Štubnianskych) Turčianskych Tepliciach. Keď sme prichádzali od Hája k Čremošnému, videli sme vyobliekané dievčatá a chlapcov. Za spevu ľudových piesní hádzali Morenu do potoka – Teplica. Bol to jeden z mnohých ľudových zvykov v Turci. Turiec nazývajú tiež Turčianska záhradka, lebo je obkľúčený kopcami Veľkej a Malej Fatry. Vlastne je väčšia dolina medzi horami, ktorou preteká rieka Turiec, vlievajúca sa na Vrútkach do Váhu. Sú tu tri mestá: Martin, Vrútky, Turčianske Teplice a okrem toho mnoho dedín a dediniek.

Chodievali sme so sestrou a s rodičmi na rodinné návštevy na Čremošné, do Ležiachova, do

Turčianskych Teplíc, Slovenského Pravna, Trhanovej, Ivančinej a na Dubové. Zúčastňovala som sa spolu so sesternicami a bratrancami na ľudových zvyklostiach.

Na našich dedinách popri ťažkej práci bolo aj veselo.

Rok sa začínal veršovačkami koledníkov – blahopriáním šťastia do nového roku. Pokračoval rozpustilými fašiangovými sprievodmi, zábavou a pochovávaním basy.

Jar vítali vynesením a hodením Moreny do potoka. Nasledovalo otváranie a čistenie horských studničiek, ktorých bolo v Turci neúrekom. Potom nastala Veľká noc s veľkonočnými oblievačkami, s maľovaním a varením vajíčok v cibulových šupkách. Nikdy sa nezabudlo na hostinu pre kúpačov. V Turci sa nešibalo, len oblievalo vodou a voňavkou.

Na 1. mája mládenci stavali svojim obľúbeným dievčatám máje. Na deň Jána Krstiteľa pálili sa jánske ohne. Najkrajšie bývali na Holiach, na Magure, pod Minčolom a v Gaderi.

Ku milým evanjelickým zvykom patrilo letný výlet evanjelickej mládeže z Vrútok na Martinské Hole. Bol spojený so Službami Božími vedenými p. farárom M. Dudášom. Bol to úžasný zážitok! Nikdy naň nezabudnem, pokiaľ budem žiť. V lone prírody, vysoko v horách, pod korunami starých stromov sme spievali nábožné piesne a počúvali verše kapitol z Biblie. Ku dobrým zvykom patrila aj guláš – partia pre starších cirkevníkov a pre mladších (zdrúžencov) zábava a hry v evanjelickej háji na Vrútkach.

Na jeseň to bolo slávnostné dožinkové poďakovanie za úrodu v záhradách a na poliach.

Veselo bolo aj pri varení slivkového lekváru. Varil sa v kotloch a kotlíkoch deň i noc. Pri miešaní sa striedali mládenci a dievčatá. Neraz aj prihorel, lebo sa mladí venovali všeličomu inému.

Dozvukmi týchto starých turčianskych zvykov sú každoročné folklórne slávnosti v skanzene ľudovej architektúry v Jahodníckych hájoch v Martine. Podobné slávnosti sa konajú aj v kúpeľoch Turčianske Teplice.

L. Mináriková

Pod'ťe a čujťe všetci Bohabojní, nech vám rozpoviem, čo mi urobil Pán.

Žalm 66, 16

Milí bratia a milé sestry, som rada, že po pol roku mi dovolil Pán Ježiš prísť medzi vás na Služby Božie. Moja neprítomnosť bola spôsobená ťažkými zdravotnými problémami. Na jeseň minulého roka som pociťovala telesnú slabosť, búšenie srdca. Môj zdravotný stav sa natoľko zhoršoval, že som absolvovala vyšetrenia, kde mi zistili onkologické ochorenie krvi. Bol to pre mňa šok, prekvapujúca správa, ale v srdci som prežívala zvláštny pokoj. Odkedy žijem s Pánom Ježišom, vedela som, že ten zvláštny pokoj nie je zo mňa.

Nevedela som presne, čo ma čaká, akú liečbu budem musieť podstúpiť. Netušila som ako to skončí. Moja ošetrojúca lekárka ma ubezpečovala, že môj druh ochorenia je z lekárskeho hľadiska dobre liečiteľný. Liečbu som absolvovala v Bratislave.

Začiatky boli veľmi ťažké. Môj organizmus na chemoterapiu reagoval kolapsami, slabosťami a nevládnosťou. Napriek všetkému som prežívala veľkú blízkosť a lásku Pánovu. Pýtala som sa ho v týchto chvíľach: „Pane, neviem, čo mieniš s mojim životom, ale

prijímam, čo príde.“ Keď som sa v nevládnosti nevedela modliť, nemala som silu čítať si Slovo Božie, moje srdce predsa volalo k Pánovi Ježišovi. V týchto okolnostiach môjho života som mocne prežívala, čo dokážu modlitby mojich bratov a sestier za mňa. Bola som nimi nesená. Pán Ježiš dal na srdce mnohým, ako naplniť moje duchovné a telesné potreby. Aj keď nemám pokrvnú rodinu, Boh otec naplnil zaslúbenie, že je Otcom sirôt a vdov. V ničom som nemala nemala nedostatku. Brat farár ma povzbudzoval každý deň veršami zo Slova Božieho, alebo mi zavolať. Sestra z domácej skupinky mi čítala Slovo Božie. Olinky Kristínovej dcéra Žanetka, ktorá žije v Bratislave mi poskytla pomoc – prala, nákupy mi doniesla, navštevovala ma. Sestra Helenka Reháková s manželom sa nie raz postarali o moju dopravu do Bratislavy. Rovnako takúto službu mi boli ochotní poskytnúť aj presbyteri – sestra Evka Őlvecká a brat Martin Drdoš starší. Aby som nestratila kontakt so svojim zborom a bola som účastná jeho života na lôžku, mi sestra Marienka Olejárová nosila pravidelne nedeľňajšie kázne. Brat farár mi pri telefonických rozhovoroch nikdy porozprávať o aktualitách a o živote v zbore. Ďakujem mojim sestrám – Zuzke Kvočkovej, Milke Macákovej, Helenke Rehá-

kovej, že cez veľkonočné sviatky, ale aj inokedy mi doniesli toľko chutných koláčikov. Nevieťm poďakovať všetkým, ktorí mi v mojej chorobe pomohli, je ich oveľa viac ako som spomenula. Jedno viem, že im túto lásku voči mne vložil do srdca Pán Ježiš. Ďakujem zo srdca všetkým.

Možno v mnohých ľuďoch vzniká v takýchto životných situáciách otázka: Bože, prečo si to dovolil, prečo práve ja. Vo mne takéto otázky neboli. Tak poznám svojho Spasiteľa, že on nerobí so zámerom ublížiť. Jeho úmysly sú s nami vždy o dobrom. Počas tohto obdobia som vedela spočinúť v hlbokkej dôvere voči Nemu. Toto súženie som prijala ako z Božej ruky. Pán Ježiš mi vysvetlil, že ma vychováva, skúša moju vernosť a lásku k nemu. Lásku voči Nemu môžu mať len jeho deti. Pán Ježiš mal aj v nemocnici pre mňa poslanie. Dal mi svedectvá pre chorých o ňom, že je živý, pomáha, je oporou, dáva pokoj v súžení. V tejto chorobe Pán Ježiš upevnil moju lásku, vieru, dôveru voči nemu. Preukázal mi novú milosť. Každý deň sa modlím, aby mi ukázal, čo je moja úloha, poslanie. Vyprosujem pre svoj život jeho pokoj, silu, poslušnosť, aby som mohla vykonávať to, prečo ma na tejto zemi ponechal. Tak takýto je môj Pán. Sláva jemu!

Jolana Makovicová

ROZHOVOR

so sestrou

B. Macalákovou

• *Aby mohol byť evanjelický farár úspešný, potrebuje pri svojom účinkovaní pri sebe tolerantnú, trpezlivú a láskavú ženu, dobrú manželku a matku svojich detí...skrátka neobyčajnú ženu, ktorá stojí po jeho boku v dobrom i zlom a pomáha mu pri riešení životných ťažkostí. Aké sú vlastne úlohy a povinnosti manželky farára?*

Manželka farára vytvára domov, nielen pre svoju rodinu, ale pre všetkých, ktorí na faru prichádzajú, či už len tak porozprávajú sa, alebo prichádzajú s problémami v rámci rodiny, či v medziľudských vzťahoch. Mala by byť empatická, dobrým psychológom, rodinným poradcom, pedagógom, takou búľavou vŕbou. Navyše dvere fary sú otvorené pre každého, nikto nesmie mať pocit, že je nevítaným hosťom. Ale predovšetkým musí byť milujúcou manželkou a matkou.

• *Vráťme sa trochu späť v čase, spomínate si na svoje prvé stretnutie s manželom?*

So svojím manželom som sa zoznámila u nás v kostole. Po od-

chode brata farára Hanku z Čankova, zastupoval tento zbor a jeho fílie brat konsenior Lanštiak. Vypomáhali mu teológovia, hlavne cez sviatky. Jedným z nich bol aj môj budúci manžel.

• *Farárske rodiny v mnohých zboroch nemali domov, alebo sa nastahovali do starých fár, ktoré potrebovali rekonštrukciu či novú výstavbu. Aká bola situácia vo Vašom prípade a ako ste to vnímali? Napríklad sťahovanie muselo byť určite náročné, keďže išlo vždy o vybudovanie nového domova. Natíska sa tiež otázka, či ste niekedy trochu neľutovali, že máte manžela farára?*

Naším prvým zborom bol Horný Tisovník. Fara bola staršia, s vysokými stropmi a veľkými izbami, v ktorých sa náš skromný nábytok strácal. Nuž nebolo to vysnívané bývanie, ale vďaka Bohu, ľudia boli dobrí, ochotní pomôcť, poradiť. Chodili k nám starší i mládež. S tými sme nacvičili aj divadelnú hru, ktorú sme nesmeli uvádzať v našej réžii a dokonca sme sa nesmeli zúčastniť ani na premiére. Bola som sklamaná, ale prebolelo. Nemôžem zabudnúť na už neobehého katolíckeho pána dekana. Na jeho doma vyrobené syry, tvaroh a iné dobroty, ktoré sám vyrábala a nosil nám ich ochutnávať. Dokonca na krstiny nášho mladšieho syna

upiekol vynikajúce dve torty.

Potom prišlo sťahovanie a za ním ďalšie a ďalšie. Fary boli väčšie, menšie, staršie, novšie a jednu sme dostavali, iné rekonštruovali, v jednom zbere sme nemali ani domov. Dobrotivý Otec náš nebeský sa nevzdialil od nás, dal silu a novú nádej.

Zapájala som sa do rôznych činností na fare, aby som pomohla manželovi. Na Hrochoti som sa dokonca musela naučiť sprevádzať služby Božie organom. Viedla som spevokol, či zastupovala pri príprave na konfirmáciu v čase manžellovej neprítomnosti.

Na farách sme sa stretávali s farárskymi rodinami zo susedných zborov i s rodinami miestnej inteligencie. Často k nám chodili ľudia po duchovnú útechu, modlili sme sa a spievali nábožné piesne. Hlavne po revolúcii prichádzali ľudia, ktorí sa potrebovali zorientovať v náboženskej oblasti.

Posledná fara v ktorej sme bývali bola v Poltári. Prežili sme tu 10 rokov. Hoci aj na ostatných farách bol každý deň dňom otvorených dverí, v Poltári to bolo ešte intenzívnejšie. Mali sme priateľské vzťahy aj s katolíckym farárom a jeho cirkevníkmi. Okrem spevokolu som spolu s manželom viedla mládež, aj detskú besiedku spolu s inými sestrami, ale najviac

som sa venovala ženám. Veľmi príjemné boli stretnutia so staršími ľuďmi v ich domácnostiach. Tu som sa veľa naučila o pravdách tohto sveta.

Po odchode na dôchodok sme sa presťahovali do Levíc. Tu manžel ešte zastupoval v Čankove. Na fare sme nebývali, dochádzali sme autobusom aj na flíe, neskôr nám syn daroval auto, tak sme boli mobilnejší. Aj tu som sa venovala ženám, cvičila som spevokol, sprevádzala manžela na službách Božích.

Či som neľutovala, že som mala manžela farára? Nuž pripravená na tak náročnú úlohu som nebola, veď som mala len 21 rokov, keď som prišla na prvú faru. Učila som sa neustále, vždy som si dala poradiť a možno mnohokrát som aj pochybila, pomáhala mi viera v nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.

Sťahovanie bolo vždy náročné fyzicky i emocionálne, pomáhala mi aj moja rodina. Najhoršie bolo zvyknúť si na nové prostredie, iný naturel ľudí, pochopiť aj tých, ktorí neprechovávali priateľské vzťahy k našej rodine.

• Ako sa vám podarilo preklenúť všetky úskalía v dobe prenasledovania, ktorou bol charakteristický minulý režim?

Nuž s Božou pomocou, poko-

rou a odhodlaním.

Keď sa obzriem späť do minulosti? Viem že na tej ceste, ktorá vedie ku dnešku je množstvo priateľských a láskavých tvárí. Bolesti a smútok zahojil čas. Za všetko som vďačná, posúvalo ma to na ďalšej ceste, s odovzdaním sa do Božej ochrany. Viem, že bez Jeho pomoci, bez Jeho ochrany by som nemala síl ísť ďalej.

• *V uplynulej ére pre niektorých ľudí, ktorí vyjadrili svoju vieru otvorene, bolo občas problémom mať zamestnanie primerané ich kvalifikácii. Ako to bolo vo vašom prípade? Nestretli ste sa s takýmito prekážkami?*

Aj tu mi milostivý Pán pomáhal. Vedela som, že učiť nebudem môcť, tak som hľadala uplatnenie v iných oblastiach. Pracovala som ako odbytová referentka v mliekarní v Krupine, ako bezpečnostná a požiarne referentka v JRD Hrochoť. V roku 1976 mi spolužiačka pomohla dostať sa do zamestnania v Krajskej pedagogicko-psychologickej poradni v B. Bystrici. Na Hrochoti som už pracovať nechcela, lebo niektorí „dobráci“ mali chuť na moje miesto. Do poradne ma prijali po schválení vedúceho odboru školstva, ale len na miesto, kde nebudem v priamom kontakte s klientmi a ich rodičmi. Nuž tak som chodila pre poštu, robila po-

kladníčku, rozmnožovala materiály. Občas som zastúpila kolegyňu, sociálnu pracovníčku a keďže boli so mnou spokojní, preradili ma medzi sociálne pracovníčky. Pracovala som s rodičmi aj s deťmi. Po revolúcii som sa stala metodičkou pre MŠ.

V Poltári som pracovala vo sklárňach vo vzorkovni a keď sa Poltár stal okresom, založili aj tu pedagogicko – psychologickú poradňu, kde som pokračovala vo svojej predošlej činnosti, ako metodička pre predškolský vek. Každá práca ma obohatila o nové zážitky a poznania. Aj keď to nebolo vždy ľahké.

• *Už ste sa stretli s názorom, že farárova rodina musí byť vždy a všade za každých okolností ideálnym obrazom kresťanstva – nemajú nikdy ľudia dojem, že kňaz má akýsi certifikát na správne odpovede, aj čo sa týka fungovania rodiny? Je to pravda? Nikdy sa napríklad nestalo, že by ste sa dostali do ostrejšej výmeny názorov?*

Podľa mojich skúseností ľudia očakávajú, že farár bude predovšetkým dobrým človekom, prístupným, chápujúcim, otvoreným. Samozrejme chcú aj dobrého kazateľa a liturga, ale predovšetkým človeka, ktorý im rozumie a oni rozumejú jemu. Hľadajú u neho

ochotu k práci, uctievanie hodnôt, priateľskosť. Niekedy chcú, aby si ich len vypočul, nečakajú odpovede. Ale aký je, záleží aj jeho od povahových vlastností, od chuti nájsť správne riešenia. Nie vždy sa v tomto smere podarí kráčať. A niekedy a dosť často sa dostaví aj pocit vyhorenia.

Dnes už majú ľudia iné očakávania od farárovej rodiny ako kedysi. Manželka, pokiaľ aj ona nie je farárkou, obohacuje zborové aktivity tam, kde cíti, že bude prospešná. Dôležitá je láska, tolerancia a viera.

Neviem či dobre rozumiem otázke ohľadom toho, či som sa do-

stala do ostrejšej výmeny názorov. Ja si nerada vynucujem pozornosť ostrejším presadzovaním svojich názorov. Moja pravda nemusí byť pravdou iných.

• ***Máte aj Vy nejaké motto, krédo či citát, ktorý Vás sprevádza životom a riadite sa ním?***

Veľmi rada mám žalmy, napr.: „Dobroreč duša moja Hospodinu a celé moje vnútro Jeho svätému menu! Dobroreč duša moja Hospodinu a nezabúdaj na žiadne z Jeho dobrodení! On odpúšťa ti všetky tvoje viny, On uzdravuje všetky tvoje nemoce. Život ti vykupuje z hrobu, venčí ťa milosťou a milosrdenstvom (Žalm 103, 1-4).

Jeden večer vzal starý Indián svojho vnuka a rozprával mu o bitke, ktorá prebieha vnútri každého človeka. Vrável mu, „Synu, tá bitka v každom z nás je ako bitka medzi dvoma vlkami.

Jeden je zlý. Je to hnev, závisť, žiarlivosť, smútok, sebeckosť, hrubosť, nenávisť, sebaľútosť, falošnosť, namyslenosť a ego.

Ten druhý je dobrý. Je to radosť, pokoj, láska, nádej, vyrovnanosť, skromnosť, láskavosť, empatia, štedrosť, vernosť, súciti a dôvera“.

Vnuk o tom všetkom premýšľal a po chvíli sa spýtal,

„A ktorý vlk vyhrá?“
Starý Indián odpovedal, „Ten ktorého krmíš“.

10 RÁD PRE RODIČOV

Aké rodinné prostredie potrebujú deti ku kvalitnému životu

Duchovne a mravne kvalitnú rodinu je možné budovať len na biblickom – kresťanskom základe. Všetky ostatné základy sú ako piesok, ktorý odplavia vlny problémov a lákadiel sveta. Kresťanské zásady rodinného života a výchovy sú jedinou spoľahlivou cestou k vytvoreniu milého a trvalého rodinného domova, bezpečného zázemia a zároveň nástrojom formovania kvalitných ľudských charakterov. Nižšie uvedené zásady sa osvedčili v celých dejinách.

1. Poslušnosť rodičov.

To je jediný správny začiatok rodinnej výchovy. Rodičia poslúchajú najvyššiu autoritu. Pána Boha. Deti si berú vzor z rodičov. Keď vidia, že rodičia poslúchajú autoritu Božiu, chápu, že poslušnosť a podriadenosť sú samozrejmé pre všetkých ľudí.

2. Poslušnosť dieťaťa.

To je Božia vôľa, aby dieťa vo všetkom poslúchalo rodičov a podriadilo sa ich autorite. Rodičia vyžadujú bezpodmienečnú poslušnosť dieťaťa.

3. Každodenné čítanie

Bible.

Rodičia vyberajú krátky zrozumiteľný úsek Biblie, čítajú ho svojim deťom a vysvetľujú. To je najlepšia škola duchovného života, najlepší spôsob vytvárania kázne a úcty k Pánu Bohu – teda Božej Bázne a úcty k ľuďom. Božia bázeň je základnou životnou múdrosťou.

4. Každodenná modlitba na kolenách.

Rodičia si kľakajú spolu s deťmi k modlitbám. To je najlepšia škola pokory, dôvery a úcty voči Pánu Bohu. S malými deťmi sa majú rodičia modliť krátko, detskými slovami, aby deti rozumeli svojim modlitbám. Aj deti sa učíme modliť vlastnými slovami. Modlitebnú chvíľku môžeme zakončiť Modlitbou Pánovou.

5. Slová „Ďakujem“ a „Prosím“.

Tieto slová patria k najdôležitejším vo vzťahu k iným ľuďom. Veľmi uľahčujú ľuďom spolunažívanie. Dieťa sa má naučiť o všetko prosiť a za všetko ďakovať. Ďakovná modlitba pred jedlom je samozrejmou.

6. Nedeľa a sviatočný deň.

Je to deň, ktorý patrí k Pánu Bohu. Využite ho k pravidelným návštevám bohoslužieb i biblických zhromaždení. Deti zoberite do nedeľnej besiedky, aby sa zoznámili s veriacimi kamarátmi. Tento kolektív budú veľmi potrebovať, obzvlášť v dobe dospievania a pri voľbe životného partnera.

7. Jednomyselná výchova oboch rodičov je podmienkou úspechu. Pred deťmi si rodičia svoju autoritu vzájomne upevňujú. Pred deťmi nesmie nikto z rodičov zhadzovať autoritu toho druhého rodiča žiadnymi poznámkami. Kto zľahčuje autoritu druhého rodiča, píl si konár, na ktorom sedí.

8. Detská neposlušnosť.

Keď deti neposlúchajú matku, otec prikáže dieťaťu, aby išlo maminku odprosiť, a naopak. Naučiť sa prosiť o odpustenie je nesmierne dôležitá lekcija pre celý život.

9. Práca a poriadok.

Rodičia sú povinní učiť dieťa pracovať od raného detstva. Dieťa si má pravidelne upratať svoje veci. Má podľa veku a schopností pomáhať v kuchyni, v byte a aj na záhrade. To sú výborné lekcije, ktoré pomáhajú deťom rozvíjať schopnosti a vytvárať kladný

vzťah k práci.

10. Pochvaly.

Za všetko dobré, čo dieťa spraví je potrebné ho pochváliť. Pochvala je omnoho účinnejšia ako trest. Dieťa veľmi potrebuje pohladenie a objatie. To sú spôsoby, ktorými môžeme deti povzbudzovať k dobrému. Nikdy nehovorte deťom, že ho nemáte radi, alebo že ho už nikdy nechcete vidieť. Keď neposlúcha, povedzte mu, že vás zarmucuje a spôsobuje vám to bolesť. Nikdy nepovedzte dieťaťu slová, ktoré by ho ponižovali a znevažovali.

Heslo šťastného života:

*Každý deň spolu na kolená
-každý deň spolu s Bibliou.*

*Mgr. Stanislav Kaczmarc-
zyk*

Modlitba pri príchode do chrámu

Pane, prišla som do Tvojho domu, aby som počula, čo mi Ty, Môj Otec, Stvoriteľ, Ty, Ježiši, môj Vykupiteľ Ty, Duchu Svätý, môj Utešiteľ povieš. Otvor moje srdce, aby som sa poučila z Tvojich slov, aby som oľutovala svoje hriechy, v živote i v smrti verila v Pána Ježiša, aby som sa každý deň potešila. O to Ťa prosím, Bože, aby si ma vyslyšal skrze Pána Ježiša Krista. Amen.

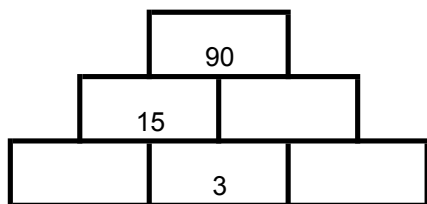
Meduškina rozprávka ĽUBOVNÍK

Od pradávna bolo zvykom, liečiť sa aj ľubovníkom. Meduška je zvedavá, či ľubovník na srdiečka dáke lieky predáva. Nie. Meduška, nie som súci, liečiť ľuďom bolesť v srdci. No žalúdok napravím, hneď im všetko vytrávi. I žĺčník i pečeň liečim, keď si ju skazili niečím. Na to som ja odborník, lepší veru nie je nik. No prečo tebe meno dali ľubovník? Zašlestili kvietky žlté: Rozprávky sú to zabudnuté. Iba spomienka sa z nich malá v hĺbke koreňov uchovala. Žili raz dvaja ľudia mladí a preveľmi sa mali radi. On v hustej hore stínal stromy, pre tých čo stavali si domy. Ona bylinky

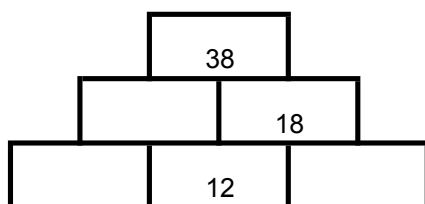
zbierala a tam ho cestou stretala. Keď sa už svadba konať mala, tu nepriateľ sa prihnal z diaľav. Vy-pálil domy, žitko v poli, mužov, čo ešte živí boli, do otroctva si v pu-tách bral. Nevesta pre ukrutný žiaľ podala mu, čo v ruke mala. Byliniek lúčnych hárstka malá, ich hojný, tu-hožltý kvet, pripomínať mu navždy mala, aby sa jej raz vrátil späť. On ako meral cestu veľkú, púšťal by-linky po stebielku, nechával stopu za sebou. A o rok, o dva, do diaľavy vyrástol chodník kvietkovaný, až na miesto kde v rabstve bol. A tak ho našla jeho milá a z otroctva ho vykúpila. Zas im svitol krajší dňík. Zelinku potom z povďačnosti po-menovali ľubovník.

*Z tvorby E. Čepčekovej
vyberá L. Jancíková. Meduškiné
rozprávania čakajte aj nabadúce.*

POZNAJKOVO

1. Dopln číslami prázdne políčka tak, aby horné čísla boli násobkom dvoch dolných čísel

2. Dopln prázdne políčka tak, aby horné čísla boli súčtom dvoch dolných čísel

3. KRÍŽOVKA

Tajničkou krížovky je pomenovanie potvrdenia krstnej zmluvy v ev. a. v. cirkvi

	Kód v bankomate	Model FIAT	Sluha	Vzácna chvíľa	Aká		Otvor v stene	Mária	Otec domácky	Evidenčné č. vozidiel okr. Čadca
Stred brucha						Omotaj				9
Iná	10	3				Katarína				
						Abrahámov syn				
Dolná končatina					Ježiš Nazaretský kráľ židovský					5
					EČV Ružomberok					Sodík
	Fosfor	Podfahol zime Modlí sa (latínsky)			6		2		Dusík Letný tábor	
Prehĺta (ľudovo)							8	Elena		11
								Začiatok abecedy		
	Revolučné odb. hnutie				Nemecký Filozof		1			EČV Rakúsko
	Meter									
Olejnatá rastlina	7			Flór	4	EČV Bratislava			EČV Rakúsko	

Po vyplnení krížovky zapíšte písmená do pripravenej tabuľky podľa uvedených čísel a získate jej tajničku.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Riešenie úloh z minulého čísla:

1. Hrebeňovka: Avrahám
2. Rozhovor človeka s Bohom: Modlitba
3. Krížovka: Hospodin

Stránku pre besiedkárrov pripravuje
Ľ. Jancíková

- Srdečne Vás pozývame na odovzdanie vysvedčení z náboženstva, ktoré sa uskutoční dňa 26. júna na službách Božích v kostole.
- Srdečne Vás pozývame na zborový deň, ktorý sa uskutoční dňa 26. júna po službách Božích pred kostolom. Pripravený bude kotlíkový guláš a pre deti vodný futbal, či iné zábavné podujatia. Pozývame všetkých od škôlkarov, až po najstaršiu generáciu.

Denný letný tábor 2016

Téma: *OBJAVY, KTORÉ ZMENILI SVET*

Termín: 04.07.2015 – 08.07.2016 (po. - pia. 08.00 -16.00)

Pre deti: od 6 do 15 rokov

Miesto: Zborové centrum Evanjelickej cirkvi a.v. Levice,
Čs.armády 18/A

Cena: 40 € (strava a pitný režim zabezpečený počas celého trvania tábora)

Platí sa pri odovzdaní prihlášky.

S prihláškou treba priniesť aj **prefotenú kartičku poistenca.**

U koho sa treba prihlásiť?

Martin Riecky – 0918 828 115

Andrea Čimborová – 0903 397 766

Prihlás sa najneskôr do 15. júna 2016!!!

Detský tábor organizuje Evanjelická cirkev a.v., Levice

Evanjelické služby Božie v médiách počas mesiaca jún

**Slovenský rozhlas: Rádio Sloven-
sko a Regina** – spravidla každú
4. nedeľu v mesiaci o 9:05 hod.

Stretnutia v zbere

Ranné modlitby

v malom kostole
utorok 5:30-7:45h
a štvrtok 6:30-7:45h

Spoločenstvo sestier vo viere

utorok 10:00 h

Stretnutie spevokolu

streda 17:00 h

Biblická hodina

streda 18:00 h

Modlitebná skupinka

piatok 18:00 h

Konfirmačná príprava

piatok, 1. ročník 15:00 h
piatok, 2. ročník 16:00 h

Stretnutie mládeže

sobota 17:00 h
Detská besiedka
nedeľa 10:00 h

Zo zborových matrik

Pokrstení boli:

Michaela Melicherová, 15.5.

Požehnanie manželstva:

Gregory Christopher Kennedy
a Zuzana Brnáková Kennedy
– 14.5.

Pochovaní boli:

Mária Trnavská,
3.5 v Leviciach
83 rokov

Juraj Sovány
23.5. v Leviciach
72 rokov

Konfirmácia

8. mája

Nina Gunárová

Ľuboš Krnčan

Richard Medzihradský

Matej Michalko

Natália Sitárová

Alexandra Smolková

Patrícia Tóthová

Jakub Varga

Informačný spravodaj Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku Levice.
Vydané len pre vnútrozborovú potrebu. Zborový list pripravuje redakčná rada. Svoje
príspevky môžete zasielať na e-mail: levice@ecav.sk

Služby Božie

JÚN 2016

5.6. 2. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: **Vážne pozvanie**

8.30 služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 hlavné služby Božie, Levice

12.6. 3. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: **Nájdenie strateného**

8.30 služby Božie v Horši

10.00 hlavné služby Božie s Večerou Pánovou, Levice

14.00 služby Božie v domove dôchodcov Fénix

19.6. 4. nedeľa po Svätej Trojici

Téma: **Milosrdenstvo a odpustenie**

8.30 služby Božie v Tlmačoch – Lipníku (centrum voľného času)

10.00 hlavné služby Božie Levice

26.6. Služby Božie na koniec školského roku

Téma: **Prinášať dobré ovocie**

8.30 služby Božie v Horši

10.00 hlavné služby Božie, Levice

ZBOROVÝ DEŇ